

Директор
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

«02» грудня 2025 р.

**Програми навчальних дисциплін
програми з підвищення кваліфікації педагогічних працівників
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

Галузі знань: А Освіта

Спеціальність: А4.06 Середня освіта (Хімія)

Назва навчальної дисципліни: Профільна школа: особливості викладання хімії та природничих наук в НУШ

Цільовий компонент: Ознайомити слухачів з концепцією профільної середньої освіти в умовах Нової української школи; сприяти формуванню професійної готовності педагогів до організації освітнього процесу у профільній школі; розвинути компетентності у використанні сучасних методик викладання хімії та природничих дисциплін із урахуванням вікових особливостей учнів старшої школи; забезпечити здатність учителів інтегрувати міжпредметні зв'язки та застосовувати дослідницькі методи навчання; формувати у слухачів курсу вміння організовувати профільне навчання з акцентом на розвиток критичного мислення, наукового світогляду та практичної спрямованості знань.

Змістовий компонент: Нормативно-правова база профільної школи: Концепція НУШ та профільного навчання. Освітні стандарти та модельні програми з хімії та природничих дисциплін. Методичні засади викладання хімії у профільній школі: Сучасні підходи до структури уроку хімії в НУШ. Організація практико-орієнтованого та дослідницького навчання. STEM- та STEAM-інтеграція. Особливості викладання природничих наук: Інтегрований курс «Природничі науки» у 10–11 класах. Міждисциплінарність і формування цілісної картини світу. Методи розвитку наукового мислення та компетентностей XXI століття. Форми та методи навчання у профільній школі: Проектні технології, кейс-метод, проблемне та дослідницьке навчання. Використання цифрових ресурсів та віртуальних лабораторій. Організація індивідуальної освітньої траєкторії учнів. Оцінювання навчальних досягнень: Критерії оцінювання в НУШ. Формувальне оцінювання у профільній школі. Практико-орієнтовані завдання та їх роль у формуванні компетентностей.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна, змішана), дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемного викладу, наочно-демонстративні, експериментальні, статистичні, створення ситуації успіху у процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні;

засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)
Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета хімії та природничих наук; здатність застосовувати набуті знання з хімії та природничих наук, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з хімії, біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Величко Л. П., Вороненко Т. І., Нетрибійчук О. С. *Навчання хімії учнів основної школи: методичний посібник* (2019) — охоплює методику викладання хімії з акцентом на інновації, інтеграцію природничих дисциплін і дослідницький підхід undip.org.ua.
2. Перетятко В. В. та співавт. *Сучасні методи і методика викладання хімії в старшій школі* — посібник з фокусом на профільне навчання, інтерактивні технології, особистісно орієнтовану освіту та міжпредметні зв'язки StudFiles.
3. Матеріали О. Величко (2025) — *Methodical recommendations for teaching chemistry to students of gymnasiums in accordance with the concept of the New Ukrainian School*, які включають сучасні підходи до навчання хімії в умовах НУШ, з елементами збереження здоров'я, національного контексту та лікування освітніх втрат [Цифрова бібліотека НАПН України](#).
4. Методика навчання хімії в старшій школі МНХСТ 2024 — документ змісту профільного курсу хімії, акцент на стандарти НУШ, моделювання освітньої траєкторії, концепцію профільності cusu.edu.ua.

Інформаційні ресурси

1. НУШ / МОН: Інструктивно-методичні листи 2025/2026 — рекомендації щодо викладання природничої освіти, принципи, квести, інтерактиви та віртуальні лабораторії [FacebookНа Урок](#).
2. Статті про інноваційні підходи викладання природничих наук — огляд методів, технологій STEM/STEAM, практик у школах України arbook.info.
3. Specialist Course НЦ МАН України на платформі МАН — «Методика викладання курсу Природничі науки в 5–6 класах НУШ»: безоплатний онлайн-курс для педагогів із сертифікатом на 30 годин JAS.Ukraine.
4. Teachertaskforce (2025) — дослідження та аналіз потреб ТРД-курсів (professional development) вчителів природничих дисциплін за концепцією НУШ; включає рекомендації щодо цифрових педагогічних систем [Teacher Task Force](#).

Назва навчальної дисципліни: Особливості формування наукового світогляду здобувачів освіти при вивченні хімії: міждисциплінарний контекст

Цільовий компонент: сприяти усвідомленню слухачами сутності наукового світогляду як основи професійної діяльності педагога; сформуванню готовності використовувати сучасні методи і технології викладання природничих дисциплін з метою розвитку наукового світогляду учнів; розвинути вміння критично аналізувати та інтегрувати наукові знання в освітній процес; забезпечити формування ціннісних орієнтацій, що ґрунтуються на науковому підході до пізнання природи та суспільних процесів.

Змістовий компонент: Поняття «науковий світогляд» та його роль у розвитку особистості. Філософські, методологічні й дидактичні основи формування світоглядних уявлень. Взаємозв'язок природничих наук і світоглядних ідей.

Методи та прийоми інтеграції знань із хімії, біології, фізики, географії. Формування у здобувачів освіти навичок критичного мислення, аналізу наукових фактів і гіпотез.

Аналіз освітніх програм та підручників щодо формування світоглядних знань. Приклади завдань і проєктів для учнів, що стимулюють розвиток наукового світогляду. Використання ІКТ, мультимедійних ресурсів та інтерактивних методів навчання.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна, змішана), дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивний (робота в групах, «мозковий штурм», дебати), аналіз педагогічних ситуацій.

засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент:

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета хімії; здатність застосовувати набуті знання з хімії, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з хімії, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Вознюк О. В. Формування наукового світогляду учнів у процесі вивчення природничих дисциплін. Київ: Педагогічна думка, 2019. 164 с.

2. Литвиненко С. М. Світоглядні орієнтири сучасної освіти: монографія. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 210 с.
3. Ніколаєнко С. М. Освіта в інноваційному поступі суспільства: науково-методичний посібник. Київ: Знання, 2017. 256 с.
4. Гончаренко С. У. Філософія освіти: науковий світогляд і компетентнісні підходи. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2018. 188 с.
5. Падалка О. С. Педагогіка і психологія формування світогляду учнів: навч. посібник. Полтава: Астроя, 2021. 174 с.
6. Білик Н. І. Науковий світогляд як основа компетентнісної освіти у закладах середньої школи. Вісн. ЛНУ імені І. Франка, 2022. №5. С. 48–55.
7. Сухомлинська О. В. Світоглядно-методологічні засади сучасної педагогіки. Київ: АПН України, 2016. 132 с.
8. Маркова С. Ю. Розвиток критичного мислення як умова формування наукового світогляду школярів. Харків: Основа, 2023. 95 с.
9. Шиян Р. Б., Сисоєва С. О. Формування наукового мислення учнів при вивченні біології та фізики. Тернопіль: ТНПУ, 2018. 142 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал «Нова українська школа: науковий світогляд». URL: <https://nus.org.ua>
2. Науково-методичний центр вищої та фахової освіти МОН України. URL: <https://nmc-vfso.pu.org.ua>
3. European Schoolnet: Science Education Resources. URL: <http://www.scientix.eu>
4. PISA Framework for Science Literacy. OECD. URL: <https://www.oecd.org/pisa/science>
5. National Science Teaching Association (NSTA). Resources for Teachers. URL: <https://www.nsta.org>

Назва навчальної дисципліни: Використання регіональної флори у формуванні природоохоронних компетентностей учнів

Цільовий компонент: Визначити роль та значення регіональної флори у формуванні природоохоронних компетентностей учнів. Сформувати у вчителів уміння використовувати локальні природні об'єкти (рослинність рідного краю) як засіб екологічного виховання. Встановити шляхи інтеграції знань про флору Кіровоградської області у навчально-виховний процес із хімії, біології, екології. Проаналізувати можливості регіонального компоненту освіти для розвитку екологічної культури та відповідального ставлення до природи. Розкрити умови ефективного професійного вдосконалення вчителя щодо екологічної освіти й виховання через формування ціннісних орієнтирів учнів.

Змістовий компонент: Нормативно-правові документи з питань екологічної освіти та виховання (Національна стратегія освіти, Концепція екологічної освіти, Концепція розвитку природничої освіти). Флора та рослинність Кіровоградської області як навчально-методичний ресурс. Природоохоронний аспект у змісті хіміко-біологічної та екологічної освіти. Сучасні підходи до формування екологічних компетентностей: компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований, інтегрований. Використання краєзнавчого матеріалу та польових досліджень у навчанні природничих дисциплін. Міжпредметні зв'язки у формуванні природоохоронної свідомості учнів.

Процесуальний компонент: *форми:* інституційна (очна денна, заочна, дистанційна), дуальна; лекції, семінари, практичні заняття, тренінги, майстер-класи, екскурсії, дослідницькі практикуми, конференції, «круглі столи», консультації, дистанційні консультації, самостійна робота.

методи: проблемного викладу; створення ситуації екологічної новизни; дослідницькі методи (польові спостереження, описові й експериментальні дослідження); інтерактивні методи (дискусії, рольові ігри, проєктна діяльність, кейс-методи); опора на життєвий досвід і практику природокористування учнів;

засоби: презентації, відеоматеріали, інтерактивні карти флори регіону, гербарії, електронні ресурси, збірники науково-методичних матеріалів, нормативні документи з питань природничої та екологічної освіти.

Результативний компонент:

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета хімії; здатність застосовувати набуті знання з хімії, біології та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Павлова Т. Формування екологічної компетентності молодших школярів: діяльнісний підхід. Наук. журн. «Педагогіка та психологія», 2024. URL: <https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/1659>
2. Власенко Н. Реалізація екологічної компетентності учнів початкової школи. Естетика і етика педагогічної дії, 2022. URL: <https://aesthetichpedaction.pnpu.edu.ua/article/view/256677>
3. Люленко С. Формування екологічної компетентності учнів на уроках біології і екології. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи, 2023. URL: <https://pnp.udpu.edu.ua/article/view/322210>
4. Красова Н. В., Ликова І. О. Формування екологічної компетентності школярів. Наук. вісн. ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2025. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/3b3ade38-a6da-48e3-8699-36b2068fb2e5>
5. Котовська В. О. Формування екологічної компетентності під час вивчення лікарських рослин аборигенної флори Кривого Рогу. Кривий Ріг: КДПУ, 2024. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/11170>
6. Бицюкіна А. С. Формування краєзнавчої компетентності через дослідження флори регіонального парку «Приінгульський». Кривий Ріг: КДПУ, 2023. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/8398>

7. Поздній Є. В. Формування компетентностей через вивчення складу деревно-чагарникової рослинності. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/8397>
8. Глуханюк В. М., Шевцова Л. О. Формування екологічної компетентності в учнів основної школи. Наук. зап. Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2018. URL: <https://library.vspu.net/items/2578da9f-74b8-40e1-8765-3feb39c0453c>
9. Гапон С., Коршиков І., Білоног О. Регіональна флора вищих спорових рослин Полтавщини. Біологія та екологія, 2022. URL: <https://bioeco.pnpu.edu.ua/article/view/275387>
10. Петлін В. М., Маринич О. М., Ткач В. В. Регіональна екомережа Волинської області. Укр. географ. журн., 2021. URL: <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/node/714>
11. Коценко К. Ф. Роль екологічної освіти у формуванні компетентностей бакалаврів-економістів. Вісн. КНЕУ, 2016. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/d733be9b-054d-496d-bbd1-ebd81c811309>
12. Федорінова О. С. Екологічна компетентність через дослідження голонасінних міських насаджень. Кривий Ріг: КДПУ, 2024. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/11165>
13. Формування природничо-екологічної компетентності дошкільників. Метод. матеріали, 2021. URL: <https://glb-veselka.dytsadok.org.ua/prirodnichhoekologichna-kompetentnist-13-26-20-25-06-2021>
14. Геооекологічна компетентність фахівців туристичного обслуговування. Журн. наук. праць, 2021. URL: <https://jrnls.ivet.edu.ua/index.php/1/article/view/74>

Інформаційні ресурси

1. Червона книга України. Рослинний світ. URL: <https://redbook-ua.org/plants/>
2. Екоосвіта України. Методичні матеріали для вчителів. URL: <https://ecoosvita.org.ua>
3. Природно-заповідний фонд України: офіційний веб-портал. URL: <https://pzf.menr.gov.ua>
4. Національна стратегія освіти для сталого розвитку. URL: <https://nus.org.ua/articles/osvita-dlya-stalogo-rozvytku>
5. Електронний атлас «Флора України». URL: <https://ukrflora.org.ua>
6. База даних IUCN Red List (Міжнародний союз охорони природи). URL: <https://www.iucnredlist.org>
7. Освітній портал «Екологічна абетка для вчителя». URL: <https://environment-edu.org.ua>
8. Віртуальна бібліотека ЮНЕСКО з освіти для сталого розвитку. URL: <https://unesdoc.unesco.org>
9. Інформаційний ресурс WWF Україна. URL: <https://wwf.ua>

Назва навчальної дисципліни: Сучасні підходи до залучення учнів у науково-дослідницьку діяльність з хімії та природничих наук

Цільовий компонент: Розкрити особливості організації та практичної реалізації етапів науково-дослідницької роботи з учнями. Проаналізувати особливості впровадження актуальних наукових напрямків з хімії, біології та екології в дослідницьку діяльність школярів. Окреслити значення науково-дослідницької діяльності учнів не лише для поглиблення теоретичної і науково-практичної підготовки, а й для створення умов реалізації творчих здібностей школярів, формування активної конкурентноздатної особистості.

Змістовий компонент: Методичні засади організації науково-дослідницької роботи з учнями. Правила вибору теми, мети, об'єкта та предмета дослідження. Особливості постановки завдань дослідження та побудови плану роботи. Специфіка вибору матеріалів і

методів дослідження. Особливості інтерпретації результатів дослідження та їх статистична обробка та презентація. Апробація результатів дослідження на семінарах, конференціях, творчих конкурсах.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна, змішана), дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемного викладу, наочно-демонстративні, експериментальні, статистичні, створення ситуації успіху у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні;

засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета хімії; здатність застосовувати набуті знання з хімії, біології, та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 3. Здатність забезпечувати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з хімії, біології, основ здоров'я та екології, здійснювати діагностику, прогнозування ефективності та корекції освітнього процесу на основі вивчення психолого-педагогічних особливостей формування в учнів ключових та предметних компетентностей.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Бабкова О.О. Проєктування уроку біології за сценарієм дослідницького навчання в умовах очної, дистанційної і змішаної освіти. *Молодь і ринок. Щомісячний науковопедагогічний журнал*. Дрогобич, 2020. № 5 (184). С. 62-66.
2. Комарова О. В. Дослідна робота з біології. *Практичний курс: методичні інструкції до проведення практичних занять з дисципліни «Дослідна робота з біології»*. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 25 с.
3. Колач О.В., Жирська Г.Я. Розвиток критичного мислення учнів у процесі вивчення біології в основній школі. *Шлях у науку: перші кроки: Матеріали всеукраїнської конференції (27 травня 2020 р., м.Тернопіль)*. Тернопіль : Вектор, 2020. с. 232 – 235.
4. Мехед О. Б., Мехед Д. Б. Використання технологій STEM/STEAM-освіти з метою популяризації наукової діяльності серед здобувачів освіти. *Інноваційні практики наукової освіти: матеріали II Всеукраїнської науковопрактичної конференції (Київ, 15–*

19 грудня 2022 року). Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. С. 658–664.

5. Chystiakova, I.A., Ivani, O.M., Mekhed, O.B., Nosko, Y.M., Khrapaty, S. PhD Training Under Martial Law in Ukraine *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 2022, 22(15), pp. 151–163.

Інформаційні ресурси

1. Науково-дослідна робота студентів як чинник удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя URL: <http://surl.li/tqgqo>
2. Методичні рекомендації «Формування критичного мислення учнів у процесі навчання» URL: <http://surl.li/tqgqw>
3. Хетті Дж. Видиме навчання URL: <http://surl.li/tqgrg>
4. Вимоги до дослідницьких робіт URL: <http://surl.li/dhmwo>
5. Основні вимоги до учнівських робіт URL: <http://surl.li/ndmsf>

Назва навчальної дисципліни: Формування культури здоров'я підростаючого покоління через освіту.

Цільовий компонент: набуття цілісного уявлення про принципи здоров'язберігаючого супроводу освіти та розвитку дітей та про фактори, що впливають на стан здоров'я суб'єктів освіти; формування готовності використовувати прийоми здоров'язбережувальної діяльності у взаємодії з дітьми та підлітками, вміти формувати адекватне середовище в освітніх установах різного типу та виду, забезпечення кваліфікаційної компетентності фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дітей; сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Змістовий компонент: Різноманітність технологій навчання у сучасному освітньому просторі. Поняття про здоров'язбережувальні освітні технології. Практика здоров'язбережувальної діяльності у сучасній шкільній освіті. «Професійне вигорання». Технології збереження професійного здоров'я.

Процесуальний компонент: лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз; практичні заняття, що передбачають моделювання конкретних педагогічних ситуацій, вивчення педагогічних умов застосування здоров'язбережувальних освітніх технологій, набуття практичних навичок роботи; інтерактивні методи: мозковий штурм, робота у групах; аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота; проведення тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета хімії; здатність застосовувати набуті знання з хімії, біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Список рекомендованої літератури:

1. Бережна Т. Моделювання здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу: обґрунтування структури і критеріїв. *Рідна школа*. Київ, 2016. № 1. С. 37-42.
2. Бережна Т. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища: обґрунтування стратегії. *Рідна школа*. Київ, 2017. № 9/10. С. 96-99.
3. Єжова О. До питання трактування понять педагогіки здоров'я. *Рідна школа*. Київ, 2017. № 1/2. С. 23-26.
4. Каленіченко Л. Г. Здоров'язбережувальні технології в практиці викладання різних навчальних дисциплін. *Основи здоров'я*. 2017. № 6. С. 20-25.
5. Кременчуцька С. Здоров'язбережувальні та здоров'яформувальні технології: упровадження в навчально-виховний процес. *Директор школи*. Київ, 2017. № 21/22. С. 64-73.
6. Кумпан І. Здоров'язбережувальні технології в сучасній школі. *Завуч*. 2017. № 22. С. 27-30.
7. Різник Л. Організація здоров'яспрямованої діяльності закладу освіти. *Рідна шк.* Київ, 2018. № 3/4. С. 41-44.
8. Сучасні здоров'язбережувальні технології : монографія / за загальною редакцією проф. Ю.Д. Бойчука. Харків : Оригінал, 2018. 724 с.

Інформаційні ресурси

1. Бардак С.А. Використання здоров'язберігаючих технологій на уроках української мови та літератури з метою збереження здоров'я учнів як найвищої соціальної цінності. Освітній проект «На Урок». 2015. URL: <http://surl.li/rwdck>
2. Бережна Т.І. Здоров'язбережувальні педагогічні технології – важлива складова здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. *Психолого-педагогічні науки*. Київ, 2014. № 2. С. 35-39. URL: <http://surl.li/tpqgi>
3. Бондаренко С.С. Впровадження інноваційних здоров'язбережувальних технологій в практику роботи сучасного ЗДО. Освітній проект «На Урок». 2021. URL: <http://surl.li/rqkjd>
4. Волкова І.В. Поняття «здоров'язберігаючі технології» та їх класифікації. Харків: ХОНМІБО. 2017. URL: <http://surl.li/tpqgp>
5. Гуріненко Н.О., Рибалка О.Я. Освітні здоров'язберігаючі технології – шлях до збереження здоров'я школярів. Полтава: ПДПУ ім. В.Г.Короленка, 2018. URL: <http://surl.li/tpqgv>
6. Дяченко-Богун М. Основні компоненти здоров'язбережувальних технологій в освітньому середовищі вищого педагогічного навчального закладу. *Витоки педагогічної майстерності*. 2015. Випуск 16. С. 64-70. URL: <http://surl.li/tpqhb>
7. Кобзіста М.В. Впровадження здоров'язберегаючих технологій на уроках природничого циклу. Освітній проект «На Урок». 2022. URL: <http://surl.li/tpqhg>
8. Синюк І.В. Здоров'язбережувальні освітні технології. Блог вчителів мистецтва ART-CLASS. 2018. URL: https://art-klas.blogspot.com/p/blog-page_64.html
9. Сучасні здоров'язбережувальні технології : монографія / за загальною редакцією проф. Ю.Д. Бойчука. Харків : Оригінал, 2018. 724 с. URL: <http://surl.li/ddsey>

10. Фіголь Н.П. Здоров'язбережувальні освітні технології у початковій школі. Освітній проект «На Урок». 2021. URL: <http://surl.li/jzexb>

Назва навчальної дисципліни: Психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі закладів загальної середньої освіти.

Цільовий компонент: Розкрити сучасні підходи і технології формування здоров'язберігаючих компетентностей при навчанні хімії. Формувати у слухачів підвищення кваліфікації цілісне уявлення про головні завдання інклюзивної освіти, ознайомлення зі способами та прийомами організації інклюзивної освіти в навчальних закладах; сприяти формуванню навички диференційованого навчання та оцінювання в умовах інклюзії; організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

Змістовий компонент: Державотворчі документи в галузі загальної середньої освіти. Рівні модернізації загальної середньої освіти (природничі науки). Сучасні підходи до реалізації концептуальних положень формування здоров'язберігаючих компетентностей при навчанні хімії: діяльнісний; компетентнісний; особистісно орієнтований; інтегрований. Шляхи реалізації сучасних підходів в освітніх галузях чинних освітніх програм із формування здоров'язберігаючих компетентностей.

Процесуальний компонент: форми: інституційна (очна денна, заочна, дистанційна,), дуальна. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись; Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, тренінгів, конференцій з обміну досвідом, «круглих столів», консультацій, дистанційних консультацій, самостійної роботи.

методи: проблемного викладу, створення ситуації успіху у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі природничої освіти.

Результативний компонент: Спеціальні (предметні) компетентності (ПК)

ПК 1. Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину шкільного навчального предмета хімії; здатність застосовувати набуті знання з хімії, біології, основ здоров'я та екології, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальноосвітньої школи ключових і предметних компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

ПК 2. Уміння творчо добирати методи і засоби навчання, спрямовані на розвиток здібностей учнів з урахуванням їх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин школярів у групі та класі, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань.

ПК 4. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційно-цифрові, для забезпечення високої якості навчально-виховного процесу, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5. Здатність до організації взаємодії з різними суб'єктами з метою ефективної організації освітнього процесу та забезпечення права на освіту здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Список рекомендованої літератури:

1. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник / Сак Т. В. Київ: СПД-ФО Парашин І. С., 2011. 101 с.

2. Інклюзивна освіта. URL: <http://ispukr.org.ua/?pageid=331#.YayiZJHP1PY>
3. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: Агенство Україна, 2019. URL: <http://surl.li/froo>
4. Інклюзивне навчання у школі: кроки до успішного початку. URL: <http://surl.li/acqlo>
5. Кавун Ю. Інклюзивна освіта. Завуч. 2008. № 19 –20. С. 43 – 51.
6. Колупасва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник. Київ, 2007. 128 с.
7. Колупасва А. А., Таранченко О. М. Інклюзивна освіта: від основ до практики: Монографія. Київ: ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
8. Слободянюк Н. Г., Софій Н. З., Найда Ю. М. Пристосування шкільних приміщень до потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник. Київ, 2007. 128 с.
9. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Київ, 2013. 140 с.

Список рекомендованої літератури (нормативні документи):

1. Закон України «Про освіту». Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <http://surl.li/cieav>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <http://surl.li/babfi>
3. Закон України “Про вищу освіту”. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України URL: <http://surl.li/fnlcp>
4. Методичні рекомендації для професійного розвитку науково-педагогічних працівників, затверджені Наказом МОН України № 1504 від 04.12.2020 р. URL: <http://surl.li/tjhaw>
5. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. URL: <http://surl.li/osjo>
6. Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) URL: <http://surl.li/gaqyi>
7. Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 URL: <http://surl.li/tjhbe>
8. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://surl.li/tqhci>
9. Типова освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, затверджена Наказом МОН України №36 від 15.01.2018 р. URL: <http://surl.li/adkor>
10. Типові програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затверджені Наказом МОН України №457 від 23.04.2021 р. URL: <http://surl.li/tqhdy>